

(1)

(N° 113.)

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 9 MARS 1922.

Proposition de loi rendant obligatoire un certain enseignement post scolaire

DÉVELOPPEMENTS

MESSIEURS,

L'Exposé des motifs de la proposition peut être très bref. Notre législation scolaire rend la fréquentation de l'école primaire obligatoire jusqu'à quatorze ans.

Malgré cette stipulation de la loi et la vigilance de l'inspection, il est malheureusement certain qu'un grand nombre d'enfants ne terminent pas de façon complète leurs études primaires.

Il est non moins certain qu'un grand nombre d'entre eux, pris par les nécessités de la vie, oublient, avant d'arriver à l'âge adulte, les quelques notions qu'ils avaient acquises.

Or, il est manifeste que pour toute leur existence ultérieure et spécialement pour leur préparation militaire, il est indispensable que ces jeunes gens sachent lire, écrire et calculer.

Il faut donc faire un effort pour qu'ils conservent ces notions élémentaires.

Cela est d'autant plus urgent que de 1914 à 1918, la génération en âge scolaire a été spécialement négligée, à raison de la guerre et de l'occupation.

Comment y parvenir? En rendant l'enseignement obligatoire jusqu'à l'âge de dix-huit ans pour les garçons. C'est à quoi tend la proposition.

Elle doit nécessairement présenter un cadre peu rigide et s'en remettre pour l'application à l'exécutif, car les diverses formes d'enseignement post scolaire n'étant pas organisées de façon uniforme comme l'enseignement primaire, il est impossible de déterminer dès à présent, dans un texte de loi, en quoi consistera cet enseignement de quatorze à dix-huit ans. Nous croyons qu'on peut laisser à un comité de spécialistes le soin de préciser ce point et de dresser par arrondissement la liste des établissements, officiels ou libres, subsidiaires ou non, techniques ou professionnels, dont la fréquentation est

désirable. Les jeunes gens seront naturellement laissés libres de leur choix, de même que dans les arrondissements où il n'existera pas d'institution pouvant les accueillir, ils seront naturellement affranchis de l'obligation.

Quant à la sanction, celle prévue à l'article 5, venant s'ajouter à celle de la loi de milice, a paru suffisante pour obtenir sinon le résultat total désiré, tout au moins un grand progrès sur la situation actuelle.

J. DESTRÉE.

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 9 MAART 1922.

WETSVOORSTEL

tot het verplichtend maken van een zeker naschoolsch onderwijs.

TOELICHTING.

MIJNE HEEREN,

De toelichting van dit wetsvoorstel kan zeer kort zijn.

Door onze schoolwetgeving wordt het bezoeken der lagere school verplichtend gemaakt tot den ouderdom van veertien jaar.

Ondanks deze wetsbepaling en de waakzaamheid van het schooltoezicht, is het ongelukkiglijk maar al te waar, dat een groot getal kinderen niet op volledige wijze hunne lagere studiën afdoen.

Het is niet minder waar, dat een groot getal onder hen, door den strijd voor het leven ingenomen, reeds, vóór dat zij volwassen zijn, het weinige hebben vergeten dat zij geleerd hadden.

Welnu, het is klaar dat het, voor geheel hun later leven en inzonderheid voor hunne militaire opleiding, onontbeerlijk is dat deze jongelieden kunnen lezen, schrijven en rekenen.

Er moet dus eene poging worden gedaan opdat zij deze eerste begrippen in zich bewaren.

Dit is des te dringender, daar van 1914 tot 1918 de schooljeugd inzonderheid is verwaarloosd geworden ter oorzake van den oorlog en de bezetting.

Hoe zal men daartoe geraken? Met het onderwijs, voor de jongens, verplichtend te maken tot den ouderdom van achttien jaar.

Daartoe strekt het voorstel.

Het moet noodzakelijkerwijs binnen een rekbaar kader zijn gevat en, wat de toepassing betreft, aan de uitvoerende macht zijn overgelaten; immers de onderscheidene vormen van naschoolsch onderwijs zijn niet eenvormig geregeld als het lager onderwijs, en het is dus onmogelijk van nu af aan, in een wetstekst, te bepalen waarin dit onderwijs van het veertiende tot het achttiende jaar moet bestaan. Wij zijn van meening dat men aan een Comi-

teit van vakmannen de zorg kan overlaten dit punt nader te onderzoeken en, voor ieder arrondissement, de lijst op te maken van de officieele en vrije inrichtingen, 't zij dat zij toelagen ontvangen of niet, van technischen of professioneelen aard zijn, die men wenscht te zien bezoeken. Het spreekt van zelf, dat de jongelieden vrij zullen gelaten worden in hunne keuze, evenals zij, in de arrondissementen waar geene inrichting bestaat van aard om hen op te nemen, natuurlijk van de verplichting verschoond zijn.

Wat de strafbepaling betreft, heeft die, bij artikel 5 voorzien en komende bij die der wet op de militie, toereikend geschenken om zooniet geheel den gewenschten uitslag te bekomen, ten minste den huidige toestand zeer te verbeteren.

JULES DESTRÉE.

PROPOSITION DE LOI

rendant obligatoire un certain enseignement post-scolaire.

ART. 1.

Les jeunes garçons de quatorze à dix-huit ans sont tenus de fréquenter, après l'école primaire, un établissement d'enseignement.

ART. 2.

Il est créé auprès du Ministre des Sciences et des Arts un Conseil Supérieur de l'Enseignement post-scolaire composé de neuf membres, dont trois sont désignés par le Ministre du Travail.

ART. 3.

Le Conseil propose au Ministre un règlement déterminant, en tenant compte de la diversité des circonstances, le minimum d'enseignement général ou spécial, à exiger après l'école primaire, pour conserver et accroître les notions acquises par la fréquentation de celle-ci.

Il est dressé par arrondissement une liste des établissements d'enseignement dont la fréquentation régulière est considérée comme satisfaisant à la loi.

ART. 4.

Les œuvres complémentaires de l'école sont subsidiées par l'État

WETSVOORSTEL

tot het verplichtend maken van een zeker naschoolsch onderwijs.

EERSTE ARTIKEL.

De jongens van veertien tot achttien jaar zijn verplicht, na de lagere school nog eene onderwijsinrichting te bezoeken.

ART. 2.

Aan den Minister van Wetenschappen en Kunsten wordt een Hooge Raad voor het naschoolsch onderwijs toegevoegd; deze Raad bestaat uit negen leden, waarvan drie worden aangewezen door den Minister van Arbeid.

ART. 3.

Aan den Minister wordt door den Raad een reglement voorgesteld, waardoor wordt bepaald, met inachtneming van de verschillende omstandigheden, welk minimum van algemeen of bijzonder onderwijs moet worden vereischt, na de lagere school, om de begrippen, in deze opgedaan, te bewaren en uit te breiden.

Voor ieder arrondissement wordt eene lijst opgemaakt van de onderwijsinrichtingen, die men, om aan de wet te voldoen, regelmatig bezoeken moet.

ART. 4.

De werken tot aanvulling van het onderwijs worden door den Staat

selon les sommes inscrites annuellement au budget et en conformité avec un arrêté royal organique.

ART. 5.

Les chefs d'industrie, de maisons de commerce, d'exploitation agricole, et en général, tous donneurs d'ouvrage, sont tenus de s'assurer, au moment de la conclusion du contrat de travail et pendant l'exécution de celui-ci, de la fréquentation d'un établissement d'enseignement par le mineur qu'ils engagent.

Toute négligence à cet égard sera punie d'une amende de police de 1 à 25 francs, et, en cas de récidive dans l'année de la condamnation, d'une amende correctionnelle de 26 à 200 francs, amende à appliquer pour chaque infraction.

geldelijk ondersteund naar gelang van de sommen, daartoe elk jaar op de begroting uitgetrokken, en overeenkomstig een organiek Koninklijk besluit.

ART. 5.

De hoofden van onderneming, van handelshuizen, van landbouwbedrijven en, in 't algemeen, alle werkgevers zijn verplicht zich te verzekeren, bij het sluiten van de arbeidsovereenkomst en tijdens dezer uitvoering, of de minderjarige, dien zij aannemen, een onderwijsinrichting bezoekt.

Elke nalatigheid op dat gebied wordt gestraft met eene politiestraf van 1 tot 25 frank en, bij herhaling binnen het jaar der veroordeeling, met eene boetstraffelijke geldboete van 26 tot 200 frank, welke boete voor elk misdrijf moet worden toegepast.

J. DESTRÉE.

